

Άρειος Πάγος: 1303/1976, Τμ. Β'

Πηγή: ΝοΒ 25/77 σελ. 916, Ε.Ε.Δ 36/77 σελ. 209

Περίληψη: Χρηματική ικανοποίησις λόγω ηθικής βλάβης, κατ' άρθρ. 299 και 932 Α.Κ., δι' επελθόν εργατικόν ατύχημα. - Ανεφάρμοστος η διάταξις του άρθρου 18 ν. 551, ως αναφερομένη εις την εκ του νόμου τούτου αποζημίωσιν (μειωψ). - συμψηφισμός κέρδους και ζημίας. - Δεν αποκλείεται η προς αποζημίωσιν υποχρέωσις λόγω θανατώσεως ή βλάβης του σώματος ή της υγείας εκ του λόγου ότι άλλος είναι υπόχρεος εις αποζημίωσιν ή διατροφήν. - Αξίωσις αμφοτέρων των παροχών, εφ' όσον δεν οφείλονται υπό του αυτού προσώπου.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. ΧΡ. ΚΟΜΟΤΟΥΡΟΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. Π. ΒΟΥΓΑΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Σιδέρης, Αχιλ. Αποστόλου

Το Εφετείον διά της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, ως εκ ταύτης προκύπτει, την επιδικασθείσαν τω ενάγοντι και ήδη αναιρεσιβλήτω αποζημίωσιν δεν επιδίκασε βάσει των διατάξεων του ν. 551/1915, αλλά βάσει των διατάξεων των άρθρων 914, 922, 926, 929 και 930 § 1 Α.Κ., εν συνδυασμώ προς τα άρθρα 297-298 αυτού διά την λόγω του επισυμβάντος ατύχου εργατικόν ατύχημα στέρησιν των αποδοχών του και βάσει των άρθρων 299 και 932 Α.Κ. διά χρηματικήν ικανοποίησιν λόγω ηθικής βλάβης, κατά παραδοχήν της επί των διατάξεων τούτων, ως εδέχθη, ερειδομένης αγωγής του αναιρεσιβλήτου. Επομένως ο πρώτος εν τω αναιρετηρίω λόγος αναιρέσεως περί παραβιάσεως των διατάξεων του άρθρου 18 του νόμου 551 είναι απορριπτέος, ως επί εσφαλμένης προϋποθέσεως ερειδόμενος, διότι το άρθρον τούτο, έχον εφαρμογήν, ως ρητώς τούτο ορίζει, μόνον επί της κατά τον νόμον 551 αποζημίωσεως, δεν εφηρμόσθη εν τη επιδικω διαφορά, αντικείμενον εχούση αποζημίωσιν κατά τας άνω ειρημένας διατάξεις του Αστικού Κώδικος, ας και μόνον εφήρμωσε το Εφετείον δυνάμει του άρθρου 16 § 2 νόμου 551, διότι ο αναιρεσιβλήτος νομίμως επελέξατο την εκ των διατάξεων τούτων του Αστικού Κώδικος προσήκουσαν αυτό αξίωσιν προς αποζημίωσιν και ουχί την εκ του νόμου 551 τιαύτην, ως εκ του ότι, ως εδέχθη ανελέγκτως, το επισυμβάν τω αναιρεσιβλήτω ατύχημα επήλθε συνεπεία μη τηρήσεως υπό του υπό του αναιρεσειόντος προστηθέντος εν τη υπηρεσία του των διατάξεων του ισχύοντος Κανονισμού Κινήσεως. Κατά την γνώμην όμως ενός μέλους του δικαστηρίου τούτου το άρθρον 18 του ν. 551/1915, ως ετροποποιήθη διά του ν. 408/1941 (κυρωθ. διά της υπ' αριθ. 324/1946 Π.Υ.Σ.), ήτο εφαρμόσιμον και εις την ένδικον περίπτωσιν, διότι η αποζημίωσις εκ του ρηθέντος νόμου, εις ην η διάταξις αύτη αναφέρεται, είναι ουχί μόνον η κατ' αποκοπήν ανεξαρτήτως πταισματος του υποχρέου καταβαλλομένη, αλλ' ευρύτερον η οφειλομένη εις εργατικόν ατύχημα, ήτοι εις συμβάν βίαιον εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής (παρεκτός της περιπτώσεως δόλου του εργοδότη ή του παρ' αυτού προστηθέντο) και αν έτι κατά την ειδικήν διάταξιν του άρθρου 16 οφείλεται αύτη ακεραία κατά τας κοινάς αρχάς, αφού και αύτη οφείλεται εξ ειδικής αμελείας, ην ο νόμος αντιμετωπίζει μόνον κατά την επαύξησιν της

αποζημιώσεως μέχρι των ορίων, άτινα διαγράφουσιν οι γενικοί περί αποζημιώσεως ορισμοί.

Της εκ των άρθρων 298 και 914 Α.Κ. συναγομένης αρχής περί συνυπολογισμού κέρδους και ζημίας και επομένως αφαιρέσεως της εκ του αυτού ζημιογόνου γεγονότος ωφελείας, της τελούσης εν αιτιώδει συνδέσμω προς τούτο, το άρθρον 930 § 3 αυτού εισάγει εξαίρεσιν, καθ' ην, ιδία διά τας περιπτώσεις θανατώσεως ή βλάβης του σώματος ή της υγείας προσώπου τινός, η προς αποζημίωσιν υποχρέωσις δεν αποκλείεται εκ του λόγου ότι άλλος είναι υπόχρεως εις αποζημίωσιν ή διατροφήν του αδικηθέντος, υπό την έννοιαν ότι δικαιούται ούτος να απαιτήση αμφοτέρας τας παροχάς, ήτοι την ζημίαν και την ωφέλειαν, και όταν αύται έχουσιν ως αιτίαν το αυτό επιζήμιον γεγονός. Όθεν, δεχθέν το Εφετείον, ανελέγκτως, ότι η καταβαλλομένη τω αναιρεσιβλήτω σύνταξις δεν καταβάλλεται υπό του υποχρέου εις καταβολήν αυτώ της κατά τας άνω διατάξεις του Αστικού Κώδικος διωκομένης διά της αγωγής του αποζημιώσεως αναιρεσειόντος Οργανισμού και ακολούθως απορρίψαν, ως και το πρωτοβάθμιον δικαστήριον, την ένστασιν του αναιρεσειόντος περί συμψηφισμού της επιδίκου αξιώσεως του αναιρεσιβλήτου, λόγω της εκ του τραυματισμού του, συνεπεία εργατικού ατυχήματος ανικανότητός του προς εργασίαν, προς την ένεκα του ιδίου λόγου καταβαλλομένην αυτώ σύνταξιν υπό του Δημοσίου, ήτοι υπό τρίτου και ουχί υπό του αναιρεσειόντος, ουδόλως τας διατάξεις του άρθρ. 930 § 2 Α.Κ. παρεβίασε και ο αντίθετος, δ εύτερος και τελευταίος εν τω αναιρετηρίω, λόγος αναιρέσεως είναι, ως αβάσιμος, απορριπτέος(*).

(*) Επικυρούται η Εφετ. Αθηνών 786/1975.